PROGRAMMA TEN

DIGITALE INTEGRATIE VAN DUITSE EN NEDERLANDSE MOBIELE GEVECHTSEENHEDEN

VAN AMBITIE NAAR ACTIE

Kol Rob Miedema, programmamanager TEN

TEN
connecting mobile forces

Het programma FOXTROT is door de projectleider en zijn team uitgebreid beschreven in Intercom. Het eerste artikel (FOXTROT: de vernieuwing van de IT-infrastructuur voor het mobiele optreden) verscheen in het najaar van 2017 (Intercom 46.3). Vorig jaar (2018, nrs. 47.2 en 47.3) en dit jaar (nr. 48.1) zijn zogenaamde Sitreps gepubliceerd, waarmee steeds de stand van zaken bij FOXTROT werd weergegeven. Het programma is inmiddels stevig gepositioneerd en krijgt naar verwachting vaart, nu de samenwerking met het Duitse programma D-LBO (Digitization – Land Based Operations) formeel is beklonken. →

In de eerdere Intercom-edities deelde team FOXTROT de voorbereidingen van de nieuwe samenwerking. Eind juni was het zover en stond de Nederlands-Duitse bundeling van twee krijgsmachten groots in de internationale pers. Ten overstaan van hun NAVO collega's formaliseerden de Duitse en Nederlandse ministers van Defensie de bi-nationale overeenkomst met hun handtekening. De basis voor het samenvoegen van de twee nationale krijgsmachtbrede digitale verander- en moderniseringsprogramma's (het Nederlandse FOXTROT en het Duitse D-LBO) in één nieuwe, grensoverschrijdende, organisatie TEN (Tactical Edge Networking) is gelegd. Na verregaande Duits-Nederlandse samenwerking, nu dus ook verregaande digitale integratie. Wat betekenen TEN en FOXTROT voor de Nederlandse krijgsmacht?

Zonder deze succesvolle samenwerkingen hadden we deze volgende stap naar digitale integratie nooit gezet. Je zou kunnen zeggen dat gaandeweg het vertrouwen in elkaar is gegroeid. En met TEN gaan we verder de verdieping in, voor een lange termijn en op gelijke voet. Dat laatste is bijzonder en heeft op dit niveau nog niet eerder plaatsgevonden.

Deelleveringen

Sommigen zeggen dat TEN noodzakelijk is om digitaal veiliger met elkaar op te treden. Als we militair optreden, zijn civiele netwerkverbindingen vaak niet voor handen en is hoge mobiliteit belangrijk. Zo bouwen we binnen het programma een 'battlefield internet'. Dit verbetert de verbindingen met een mix aan middelen, zoals snelle applicaties, permanente mobiele

Minister Ank Bijleveld en haar Duitse collega Ursula von der Leyen bezegelden 26 juni met een overeenkomst de nieuwe Duits-Nederlandse organisatie TEN. Dit gebeurde in Brussel, waar de NAVO-ministers van Defensie samenkwamen.

Digitale Integratie

Modernisering is complex. Deze verregaande samenwerking tussen Nederland en Duitsland in TEN gaat verder dan ooit en is eerder een logisch gevolg van onder andere het beleid waar de politiek al jaren op stuurt. Maar nog belangrijker zijn de bestaande succesvolle samenwerkingen, zoals 1GNC (het Duits-Nederlandse legerkorps) en het binationale tankbataljon in Nedersaksen, dat deel uitmaakt van een in Havelte gelegerde Nederlandse brigade (414 Panzerbataljon in het 43e Gemechaniseerde Brigade, die op zijn beurt is opgenomen in het Duitse 1. Panzerdivision).

bereikbaarheid en bescherming tegen cyber en elektromagnetische bedreigingen en vereenvoudigt samenwerken met partners.

Onze gezamenlijke aanpak is helder: geen jarenlange ontwikkelingen meer aan een allesomvattend systeem dat we daarna in één keer in de hele organisatie implementeren. Met de kennis van nu ontwikkelen we continue in kleine deelleveringen en kunnen we tijdig bijsturen en aanpassen aan de veranderende wensen. Zo houden we een omvangrijk programma als dit ook beheersbaar en op de juiste koers. Ltkolmarns Robert Langeveld, die met zijn team regie voert en samen met de

mobiele troepen praktische problemen identificeert, prioriteert en uiteindelijk de verbeteringen doorvoert vertelt: “In het veld moet je volledig zelfvoorzienend zijn en draag je veel apparatuur op je rug. Eén van de beoogde deelprojecten in het ‘TEN Design en Prototype Center’ is om met partners aan reductie van energieverbruik en gewicht te werken.”

NAVO interoperabiliteit

De naam ‘TEN’ komt van Tactical Edge en is een NAVO-uitdrukking die duidt op eenheden in gevechtsomstandigheden. Eenheden die op zichzelf aangewezen kunnen zijn, in omstandigheden waar niets is, die onder invloed staan van bedreigingen uit cyber en elektromagnetische activiteiten en waar hoge mobiliteit daarnaast ook nog eens cruciaal is.
De TEN aanpak met deelleveringen heeft veel weg van de werkwijze van de NAVO en met name het zogenoemde Federated Mission Networking (FMN), waar we per oplevermoment het gewenste operationele effect vaststellen, welke functionaliteiten we aan een toegewezen eenheid leveren en in welke vastgestelde periode. Maar laat het duidelijk zijn, het gewenste operationele effect voor de gebruikers, de Tactical Edge, is leidend.

De ontwikkelingen waar wij ons met TEN op richten, beperken zich uiteraard niet alleen tot Duitsland en Nederland. Ook in NAVO-missies en NAVO-oefeningen is het van belang dat troepen in het veld goed kunnen communiceren om samen te opereren. Sinds de missie in Afghanistan heeft er een herijking binnen de NAVO plaatsgevonden en werken de partnerlanden samen aan wat ze noemen Day Zero Interoperable Forces binnen het FMN-initiatief. Dat betekent dat vanaf dag nul, dus de dag dat een NAVO-missie van start gaat, de mannen en vrouwen in het veld met elkaar aan het werk kunnen, getraind zijn en met elkaar kunnen communiceren en vanaf het begin operationeel hun missie effectief kunnen uitvoeren.
Dit FMN-initiatief beperkt zich tot nu toe tot het niveau van ontplooide netwerken

“Zonder deze succesvolle samenwerkingen hadden we deze volgende stap naar digitale integratie nooit gezet.”

die nodig zijn om commandoposten met elkaar te verbinden. Vanuit TEN hebben we het initiatief genomen om de mobiele omgeving, de Tactical Edge, binnen FMN versneld onder de aandacht te brengen. Dit heeft recentelijk geleid tot de oprichting van het FMN Tactical Edge Syndicate (TES). Onder leiding van Ikol Dennis van de Braak - Tactical Edge ambassadeur van het eerste uur en voorzitter van het internationale Tactical Edge Syndicate - krijgen onze TEN ideeën een plaats in toekomstige FMN specificaties. Andersom leren we van de inzichten van partners en geven die een plaats in onze TEN-oplossingen. Op deze manier brengen we snelheid en samenhang in het versterken van interoperabiliteit.

Er bestaat grote behoefte vanuit de deelnemende TES-landen om juist in de mobiele omgeving progressie te boeken. Het TES werkverband bestaat uit onder andere Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, de Verenigde Staten, Noorwegen en België. Op de vraag of we straks op tactisch niveau ook interoperabel zijn met de andere partners antwoordt Ikol Dennis van de Braak: “Er is een goede kans dat we met TES succes boeken. Er zijn geen andere initiatieven op dit gebied en de afspraken over gezamenlijke standaarden binnen FMN zijn redelijk dwingend. Als we ook nieuwe materialen moeten ontwikkelen en aanschaffen, houd je uiteraard altijd een realistische levertijd in ogenschouw.”

Gezamenlijke standaarden en oplossingen

Om te beginnen maken we vanaf 26 juni 2019 één bi-nationale organisatie. Feitelijk kun je stellen dat we een nieuw gezamenlijk internationaal bedrijf opgezet hebben. We zijn gelijke en complementaire partners, zonder een ‘lead nation’. We besluiten bij consensus.
Als bestaande programma’s samenwerken, kom je er snel achter dat de vertrekpunten niet gelijk zijn. Dat is hier niet anders. Om een goede start te kunnen maken is het daarom belangrijk dat we eerst dit gezamenlijk vertrekpunt vaststellen met een set aan ‘Duits/Nederlandse operationele behoeften’; welk effect willen we bij welke eenheid halen en hoe stemmen we dat meerjarig af? We houden hierbij natuurlijk ook rekening met een eventueel verschil aan ervaring op het gebied van Tactical Edge Networking.

Pragmatisch zoals we zijn, proberen we wat goed is te behouden en slim in te richten in het nieuwe Nederlands-Duitse programma. En functies dubbelen we niet, maar we kijken wie de beste papieren heeft voor de diverse deeltaken. TEN ontwikkelt gezamenlijke standaarden, oplossingen en zo mogelijk ook de aankoop van dezelfde systemen en materieel. Om hieraan te werken, krijgt de organisatie uiteindelijk een hoofdkantoor in Koblenz. Vanuit het design- en prototypecentrum op de Bernardkazerne in Amersfoort werken we met partners aan alle ontwikkelingen.
We willen veel en snel, maar we zijn ook realistisch; de snelheid, de werkwijze en realisatie blijven onderhavig aan opgelegde wet- en regelgeving.

Ontwikkelingen en deelleveringen van vandaag

Wellicht ten overvloede, maar TEN is ‘paars’. En dat zie je ook terug in de samenstelling van het Nederlandse team TEN. De operationele eenheden

“Het uitgangspunt blijft om samen te werken aan de best passende oplossing voor de praktische problemen van onze Tactical Edge.”

werken immers ook ‘joint’ samen, en dus moeten we van alle markten thuis zijn. Zo bundelen we niet alleen digitale krachten, maar ook techniek, organisatie en het gebruik door de eenheden, alles om informatiegestuurd optreden mogelijk te maken. Daarbij hebben we ook nadrukkelijk oog voor onze andere strategische partners.

De scope van TEN ligt zowel bij continuïteit als bij modernisering en experimenten. We kijken uiteraard naar voren, naar de toekomst. Maar een groot deel van onze werkzaamheden vinden nu al plaats. Immers bij de keuzes die we nu voor aanpassingen, updates en upgrades maken, kijken we ook naar de ontwikkelingen die iets verder van ons af liggen en of de gekozen aanpassingen en uitbreidingen ook dan nog de juiste zijn. Hans van Hees – continuïteitsverantwoordelijke van bestaande materialen, uitrustingsstukken en projecten: “Met het continuïteitsprogramma synchroniseren we de huidige systemen, huidige materiaal, lopende projecten en experimenten, zodat deze naadloos in de aankomende modernisering passen en ook de inzetbaarheid van eenheden op korte termijn verbetert, want dat is hard nodig.” Zo zijn we in ons continuïteitstraject net klaar met de leveringen van gewenste persoonlijke operationele radio’s voor met name het Korps Commando Troepen. En zijn onze mariniers aan het einde van het jaar voorzien van nieuwe hardware en het vernieuwde NIMCIS4 waarmee ze volledig interoperabel zijn en blijven met onze Britse collega’s. Voor wat betreft de modernisering starten we in Nederland bij de 43e Brigade.

Er wordt hiervoor een gemechaniseerde battlegroup (44e of 45e bataljon met enablers) samengesteld. We werken er hard aan om begin 2023 te kunnen beginnen met de uitlevering van de eerste bouwstenen.

Samenwerking met industriepartners

Als wij over industrie spreken bedoelen we het hele spectrum en dus naast de bestaande leveranciers ook MKB bedrijven, start-ups, scale-ups, kennisinstituten en -instellingen die we wellicht nog niet kennen. Daar gaan we de komende tijd in investeren.

Experimenten, prototypes, maar soms ook slim hergebruik of aanpassingen, zijn een aantal mogelijkheden in het Design & Prototype Center waarmee we een verschil maken. Het uitgangspunt blijft om samen te werken aan de best passende oplossing voor de praktische problemen van onze Tactical Edge.

Door de jarenlange ervaring met ontwerpen, ontwikkelen en testen van producten maar ook hoe deze op de markt te kopen (denk bijvoorbeeld aan NIMCIS), was Amersfoort een logische keuze voor het Design & Prototype Center. “Of en in welke mate we de werkzaamheden zelf uitvoeren of dat we deze vanuit de markt aanschaffen bepalen we keer op keer, in overleg met verwerving, de opdrachtgever en met de betrokken industrie. En daar zijn vele manieren voor”, aldus Itkol Mark van Dijk – chef-staf en aanjager van innovatie van inkoop en ontwikkeling.

Sowieso zijn de gebruikers altijd in het ontwikkelproces betrokken zodat we op tijd bij kunnen sturen bij de ontwikkeling van het prototype of om te voorkomen dat na een lange radiostilte juist dat product wordt opgeleverd waar men niet (meer) op zit te wachten. Het hart van de modernisering ligt dus in Amersfoort!